

حریت فکریه

ممالک عثمانیه ایچون سنه لکی ۴۰ آلتی آلتی ۲۵ غروشد
ممالک اجنبیه ۱۲ ۷ فرانقد

آبونه شراعتی :

عمل اداره سی : باب عالی جاده سنده
یکی عثمانی مطبعه و کتبخانه سی

مقتضدہ کہ «منفعت ناس» تحقق آید۔

مطلقیتہ وضع اولان قوانین و نظامات کو اوصافی بحق حائز اولدقبارنی ادعا اتمک طوغری اولہماز۔ زرا تطبیق اولہحق قانونک حین تدقیق و مذاکرہ سندنہ عامہ نیک رأی و مطالعہ معنی آلتماز۔ افراد ملت بالکیر او قانونہ تبعیتلہ مکلفدر۔ مطلقیتہ شخصیتلرک، فردیتلرک قانون وضعندہ یک بیوک نفوذ و تأثیری کوریلور و اکابر مأمورینک ذہنیتلری، جوق دنعہ احوال و احتیاجات مملکتی محاکمہ نقطہ نظرندن و قوعی ملحوظ اولان عدم اصابتلہ قارشو برضمان کی فرض اولتور۔ حالوکہ عقل بشر دائما خطایہ معروض بولندیقندن بوطرزناتی بالطبع طوغری اولہماز۔ ایشته بو اساسہ بناءً ذیلہ بیلورک مطلقیتہ وضع اولان قوانینک بعضاری افراد ملتک رفاه و سعادت کی تأمین اتمک دکل، بالعکس و جوق کرہ غدرنی موجب اولہحق اسباب و عوامل احضار ایشدر۔ مثال الملق اوزرہ بعض حکومات مطلقہدہ برقم قوانینک عناصر دولتی ترکیب ایدن صنف مختلفہ اہالی کی عینی وظائف ایلہ مکلف و عینی حقوقہ نائل ایتہمک مقصدنی تعقیب ایدہرک وضع ایدلمش اولدقنی ذکر ایدہ بیلیرز۔ افراد تیرہ آرسندہ تجویز ایدیلن بوعدم مساوات، البتہ انکشافات اجتماعیہ و اقتصادیہ فنا فنا ایزلر بر اقیہ۔

ادارہ مشروطہ، وضع قوانیندہ حاکمیت ملیہ کی اساس حرکت الملق اوزرہ قبول ایش اولدیقندن ملتک انضمام رأی و موافقت ضمنیہ معی الملقسزین قانون وضعنی مضر عد ایش و حکومتہ یعنی «قوة اجرائیہ» یہ بالکیر قوانین موضوعہ کی تطبیق و اجرا اتمک وظیفہ معنی تحمیل ایلہ اکتفا ایشدر۔ قانونلر جمعیت بشریہ نیک آہنک و انتظامی تونیق ایچون اتخاذ ایدیلن برطاق تدبیردن عبارت اولدیقندن اشتراک منافع اعتباریلہ علاقہ دار اولان اوجہیت بشریہ نیک معلومات و انضمام رأییلہ تعیین اتمک اقتضا ایدر۔ مادامکہ اوقانونلر، فرانسه حکما سنک

کورونجہ چلیلرہدہ برکشوش روحی حاصل اولدی۔ سعید پاشادہ اللہ ایدیلن نتیجہدن دولتی مستفید ایتدی۔ دولتی، مانی، دینی و بناءً علیہ شوکت بخش اوریک خلافت سلطان محمد خان خامس افندمن حضر تلوینک حقوق مقدسہ معنی، موقع تاریخی معنی یرلی، اجنبی اعدامنک ید اہانتندن قوپارمق، شوافض اوزرینہ بریلان رصین قورمق ... ایشته، سعید پاشانک خط حرکتی، بوغایہ وصول ایچون وزیر اعظم مرکک آکلامیہ جفی یکی، روحی، قطعی براسول اتخاذ ایشدرکہ بونک نہ اولدقنی آنجق بزہ تاریخ سوبیلہ جکدر۔ ابوالہولک کلنہ کچنہ ایراد ایتدیکی صبیحی معما کی سعید حلیم پاشادہ عذیم الحل اغز وضعیتی ایلہ بد خواهانی اوزیور، راحتلری منساب ایدبور حتی قہرا ایدبور۔

[ذات سائی صدارتنامی طرفندن اہدا بیوریلان تصویر عالی ایلک صحیفہ درج ایدلمدر۔]

جلال نوری

مسائل حقوقیہ

موقت قانونلر

قانونلر، جمعیات بشریہ ارہ سندنہ تأمین انتظام و آہنک، انسانلرک ظاہر آملی اولان سعادت اضافیہ قریب و وصولی تسہیل، معاملات اجتماعیہ نیک توالیسلہ حدود ایدہیلہجک ہر نوع اختلافات و منازعاتی دفع و رفع، مبارزہ حیاندہ بین البشر وقوع بولان مصادماتک تأثیرات متنوعہ معنی تہوین ایچون بر جوق شروط و قیود دار سندنہ اتخاذ ایدیلن تدبیردن عبارتدر۔ بو تدبیرلرک تأثیری، محل و زمان اعتباریلہ محدود و یا منفعللری دوشو نلک و اوندن صوکرہ اتخاذ ایدلمک

مجلس ملی تعطیل و یا فسخ ایدلش بولنورسه ؟ ایسته بویه اضاعه وقتیه غیر مساعد مشکل و خطرناک هئیکامده، قوه اجراییه، ایلروده تطبیق عدم لزومندن و یا خود صورت اجرانک اساسی لکنندن طولانی تولد ایدم جنک مسئولیتلرک کافیهی اوزیریه آلهرق - محضاً مخاطره ملحوظهیی دفع ایتمک و قوه تشریعیه حال فعالیتیه کیر کیرمن ایضاحات مکمله و بره رک اجتهادی و تدبیر متخذهی تصدیق ایته بر مک شرطیه - موقتاً قوه تشریعیه وضع و موقعی احراز ایله «موقت قانون» لری اصول تشریعییه تعقیب ایتمدن وضع و تصدیق حکمدارییه اقتران ایته بر. دکن صوکره اجرایه مباشرت ایدر. ایسته موقت قانونلر انجق بوشراط تحتنده وضع اولنه بیلیر. قوانین موقتیه کی کیفیت وضع و تطبیق - مخاطراتک اهمیت و وخامت نقطه نظرندن - بر ضرورت مبرمه کی تلقی و قوه اجراییه کی بو خصوصده کی حرکتی مشروع عدایتمک لازمدر. حکمت حکومتک غوامضه الک زیاده قوه اجراییه کی مطلع اولسی عقله ملایم کلیدیکی جهتهله قوانین موقتیه وضع و تطبیق خصوصنده یکانه ضمان، قوه اجراییه کی کیاست و حمیتدر.

کریدی احمد ساقی

قصص

— ۱ —

مهور بر قارنلغک آلتنده مملکت
چرک بری نوریسه آیه ردی انتظار.
یوللرده بر سکونت اوقات، شب نورد؛
اولرده بر فشافش أنفاس، دمگذار...

تعمیری وجهله آرزوی ملیتمک تظاهرنندن عبارتدر [۱]
شوالده وضع قوانین ایچون مطلقاً ملتک رآنی و آرزوسی
ظاهر اولق لارمدر. ایسته بواساس علمی نظریه
تبعیت ایدن اداره مشروطه حق تشریعی مجلس ملیه
حصر ایتمش و یک مهم قواعد تحدیدییه ایله وضع قانون
امر مهنی منحصرأ و طوغریدن طوغری به ملتک دوش
مسئولیتیه تحمیل ایلمشدر. شرف اولمه که کندی رفاه
و آهنگینی تأمین ایدم جنک قانونلر مالکیته حوایج
اجتماعیه و اقتصادییه نی نام وقتنده تضمینه موفقی اولمشدر!
حکومت - یعنی قوه اجراییه - دولتک امنیت خارجه
و داخلیه نی، افراد تبعه تک حقوق و منافع متوعه سی،
یдахلیته تودیع اولان قوانین ایله حسن اداره و محافظه
ایتمک وظیفه متحتمه سیله مکلف بولندیقندن بعضاً یک
مشکل بر وضعیتده بولنه بیلیر. دولتک امنیت داخلیه و یا
خارجیه نی و یا خود اولاد وطنک حیات، تحت، حقوق
و منافعی تهیدید ایدن بر حادته تک احتمال ظهوری حکومتیه
تخص اولنور. ذاتاً بر مملکتی اداره ایدن حکومت، حادثاتی
وقوعندن اول کشف و تیقن ایتمک وظیفه نی درعهده
ایتمش اولدیقندن مخاطره نی، کسب و خاتم ایتمدن دفع ایتمک
ساعی اولسی یک طبیعی بر کیفیتدر. فرض ایدم که بویه
بر تهلمکدن اکلایان حکومتیه اونک عوامل و مؤثراتی
ایحاطه ایتمک مساعد و احکام صریحیهی حاوی صدر ملتدن
بر قانون تودیع ایدمه مشدر. او حالده حکومت نه پایه بیلیر؟
الته زمان و حاله کوره قابل تطبیق بر قانون بوق که اوئی
اجرا ایله بمحقق الظهور اولال خطرله مالع اولسون!
قانون تکلیف ایتمک حقنی استعمال ایله حکومت در حال
مجلس ملیه - یعنی قوه تشریعیه - مراجعت و حادثه تک
و خاتمی ایضاح ایدم رک کندیسنک تسبیب ایته دیکی
تدبیرک اتخاذینی آمر بر قانون وضعی آندن طلب ایسون!
دییه جکسکز. یک طوغری. فقط شاید او هئیکامده

[۱] « La loi est l'expression de la volonté nationale. »